

N:o 28.

Ank. till Riksd. Kansli d. 1 Mars 1867, kl. 5 e. m.

*Memorial, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Skrifvelse, angående
utarrenderade Kungsgårdars och öfriga Kronolägenheters för-
valtning efter afgifvandet af sednaste berättelse härom.*

(I. A.)

Från Kongl. Maj:t har Stats-Utskottet erhållit remiss den 1 innevarande månad af från Kongl. Kammar-kollegium, på grund af dess instruktion, meddelade förteckningar, utvisande de förändringar, som sedan den 21 Oktober 1865 till sistlidna års slut inträffat i afseende å förvaltningen af de under arrende för Statsverkets räkning upplåtna kungsgårdar, kronohemman samt andra Kronans jordlägenheter.

Utskottet får i anledning häraf meddela Riksdagen tabellariskt sammandrag af dessa handlingars innehåll, som för hvarje län särskilt upptager årliga arrendet af Kronans under besagda tid medelst kontrakt upplåtna lägenheter:

Antal lägen- heter.	Årligt arrende.				Städjepen- ninggar vid tillträdet.	
	Penningar. Riksmynt.		Spanmål. $\frac{1}{2}$ Råg, $\frac{1}{2}$ Korn.	R:dr. öre.		
	R:dr.	öre.	R:dr.	öre.		
Stockholms län	1	—	—	60	2	500
Upsala " " " " "	2	—	—	303	4	—
Södermanlands län	1	—	—	1,823	—	—
Östergötlands " " " " "	2	—	—	499	—	—
Westmanlands " " " " "	2	—	—	438	—	—
Örebro " " " " "	1	—	—	180	—	—
Gotlands " " " " "	1	—	—	56	7	—
Calmar " " " " "	12	—	—	1,330	8	—
Jönköpings " " " " "	12	—	—	1,341	—	—
Malmöhus " " " " "	1	—	—	126	—	—
Christianstads " " " " "	1	—	—	400	—	—
Blekinge " " " " "	1	170	—	—	—	—
Hallands " " " " "	4	400	—	696	5	—
Skaraborgs " " " " "	1	—	—	14	3	—
Elfsborgs " " " " "	1	—	—	400	—	—

Utom omförmälda antal lägenheter upptaga de meddelade förteckningarna trenne indragna boställslägenheter, för hvilka något arrendebelopp icke uppgifvits, och af hvilka en, enligt föreskriften i Kongl. Brefvet den 12 Januari 1861, skall genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg utarrenderas på ett år i sender samt de tvänne öfriga, enligt Kammar-kollegii förordnande, likaledes genom Konungens Befallningshafvandes försorg böra på ett år eller till slutet af pågående laga skifte utarrenderas eller förvaltas.

För öfrigt inhemsas af berörda handlingar, att arrendet för en af de utarrenderade lägenheterna i Hallands län ökas efter 4 år från 522 kub.-fot 5 kannor till 570 kub.-fot spannmål, och att för den utarrenderade lägenheten i Skaraborgs län arrendet ökas åren 1868—1869 till 30 kub.-fot 5 kannor, åren 1870—1871 till 58 kub.-fot 7 kannor, åren 1872—1873 till 89 kub.-fot 2 kannor och för den öfriga arrendetiden till 103 kub.-fot 3 kannor.

Vid behandlingen af detta ärende har Utskottet fästat sin uppmärksamhet deruppå, att de berättelser om kungsgårdarnes och öfriga kronolägenheters förvaltning, som det åligger Kammar-kollegium, jemlikt 20 § af dess instruktion, att, vid riksdagarnes början, till Kongl. Maj:t insända, för att Stats-Utskottet meddelas, i den form de hittills haft, icke äro så upplysande, att deruppå kan grundas något tillförlitligt omdöme om arrendenas mer eller mindre fördelaktiga beskaffenhet, enär de hvarken lemma någon öfversikt öfver samtliga ifrågavarande utarrenderade kronoegendomar och arrendeinkomsten deraf, eller utvisa, om de förändringar, som under redogörelsetiden egt rum, medfört tillökning eller minskning i denna inkomst. Då likväл fullständig upplysning härom vore af synnerligt gagn vid pröfningen af de förslag till beräknandet af Statens ordinarie inkomster, som Riksdagen har att handlägga, och då ändamålet utan svårighet synes kunna ernås, om i stället för hittills brukliga arrendeförteckningar, som endast upptagit de under redogörelsetiden timade förändringar, tabellariska sammandrag öfver alla ifrågavarande Kronans egendomar upprättades, upptagande tillika de, enligt sednaste arrendekontrakten, deraf utgående arrenden, samt för de lägenheter, som under året ånyo utarrenderats, till nödigt jemförelse jemväl förut gällande arrendeafgifter, finner Utskottet sig böra hemställa,

att Riksdagen ville, genom underdålig skrifvelse, hos Kongl. Maj:t anhålla, det föreskrift måtte Kammar-kollegium meddelas att vid hvarje års slut till Kongl. Maj:t inkomma med så beskaffadt sammandrag, för att i hittills vanlig ordning Stats-Utskottet delgivfas.

Stockholm den 1 Mars 1867.

Arvid Fr:son Posse.